

ปัจจัยส่วนบุคคลในการมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประชาชน อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู

Personal factors in the participation of people in democratic governance in Mueang District, Nong Bua Lamphu Province

กุลธรี สวัสดิ์ศรี¹

คณะรัฐศาสตร์ สาขาวิชาการเมือง , ประเทศไทย¹

Kuntaree Sawatsri¹

Faculty of Political Science, Department of Politics, Thailand¹

Received: May 10, 2025 Revised: May 15, 2025 Accepted: May 25, 2025 ISSN: 2822-0218 (Online) ISSN: 2822-0218 (Online)

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู 2) เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของ ประชาชนที่มี ต่อการมีส่วนร่วมการ ปกครองระบอบประชาธิปไตยของประชาชนอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างได้แก่ประชาชนผู้สิทธิ์เลือกตั้งและอาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู ได้มาจากสูตรของ ยามาเน่ จำนวน 399 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.96

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประชาชน อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยของประชาชนอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ประชาชนมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนบุคคลในการมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยรวมมีค่าเฉลี่ย เพศชาย เพศหญิง ไม่แตกต่างกัน และรายด้าน 3. ประชาชนมีความคิดเห็นต่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลในการมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู จำแนกตามอายุ จำแนกตามระดับการศึกษา และ จำแนกตามรายได้ โดยรวมและรายด้านทุกด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน 4) ประชาชนมีความคิดเห็นต่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลในการมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประชาชนอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู จำแนกตามอาชีพ มีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตย ด้านผลประโยชน์ทางวัตถุ, และด้าน ผลประโยชน์ทางด้านสถานะทางสังคม พบว่า ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านผลประโยชน์ในแง่การบรรลุอุดมการณ์คติความเชื่อหรือ ค่านิยม และด้านผลประโยชน์ทางวัตถุ ที่ประชาชนมีความคิดเห็นการมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

คำสำคัญ ; ผลประโยชน์ทางด้านสถานะทางสังคม, ผลประโยชน์ในแง่การบรรลุอุดมการณ์, คติความเชื่อหรือค่านิยม

ด้านผลประโยชน์ทางวัตถุ

ABSTRACT

This research aimed to 1) study the level of public opinion on participation in democratic governance of the people of Mueang District, Nong Bua Lamphu Province, and 2) compare the level of public opinion on participation in democratic governance of the people of Mueang District, Nong Bua Lamphu Province, classified by personal factors. The sample group consisted of 399 eligible voters living in Mueang District, Nong Bua Lamphu Province, using Yamane's formula. The research instrument was a questionnaire with a rating scale with 5 levels and a reliability of 0.96.

The research results found that: 1) The results of the study on the level of public opinion on participation in democratic governance of the people of Mueang District, Nong Bua Lamphu Province found that the public had the highest overall opinion on participation in democratic governance of the people of Mueang District, Nong Bua Lamphu Province. 2) The public had opinions on personal factors in participation in democratic governance of the people of Mueang District, Nong Bua Lamphu Province. Overall, the average value of males and females was not different and in each aspect. 3) The public had opinions on comparing personal factors in participation in democratic governance of the people of Mueang District, Nong Bua Lamphu Province classified by age, classified by education level, and classified by income, overall and in all aspects, no difference. 4) People have opinions on the comparison of personal factors in the participation in democratic governance of people in Mueang District, Nong Bua Lamphu Province, classified by occupation, participation in democratic governance, in terms of material benefits, and benefits in terms of social status, found that there were no differences. As for benefits in terms of achieving ideology, beliefs, or ideals, and in terms of material benefits, people have opinions on participation in democratic governance that are statistically significant at the .05 level.

Keywords; Social status benefits, benefits in terms of achieving ideology, beliefs or ideals of material benefits

บทนำ

จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 ซึ่งได้ชื่อว่าเป็น รัฐธรรมนูญฉบับประชาชน เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญพ.ศ.2560คือการปฏิรูปการเมือง โดยมีเป้าหมาย 3 ประการ 1)ขยายสิทธิเสรีภาพ และส่วนร่วมของพลเมืองในการเมือง2)การเพิ่มการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐโดยประชาชน3)เพื่อให้เกิดความ สัจจิดและโปร่งใสในระบอบการเมืองการทำให้ระบบการเมืองมีเสถียรภาพและ ประสิทธิภาพ” และต่อมา รัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 คงยังให้ความสำคัญเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วม โดยตรง ของประชาชน (มาตรา 163 - 165) (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2560), แห่งพระราชบัญญัติ สภากพัฒนาการเมือง พ.ศ. 2551 เพื่อส่งเสริม ให้ประชาชนมีความเข้มแข็งทางการเมือง (วรศักดิ์ อุวรรณโณ และคณะ, 2552)

แนวคิดประชาธิปไตยที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง (Participatory Democracy) เห็นความสำคัญ

ของประชาชนทางการเมืองมากขึ้นจากแต่เดิมที่เน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมด้วยการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอย่างเดียวอุปสรรคขัดขวางการไปสู่ประชาธิปไตยที่เข้มแข็งกว่ามักเกี่ยวข้องกับกติกาใหญ่ทางการเมือง (รัฐธรรมนูญนักการเมือง กลุ่มอิทธิพลผลประโยชน์ทำให้ความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย อ่อนแอลงและเมื่อพลเมืองรู้สึกว่าคุณผลออกไปจาก การเมืองแบบเดิม ๆ บ่อยครั้งที่พวกเขาเอาเรื่องราวต่าง ๆ มาทำเองหรืออาจจะพูดให้ดีขึ้นว่า พลเมือง หันมาทำ อะไรที่พวกเขาทำเองได้ (วันชัย วัฒนศัพท์, 2557)

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการสานเสวนาหาทางออก หรือการ ประชาเสวนา หาทางออก เป็นการ พยายามเปิดพื้นที่สาธารณะให้ประชาชน ทำการเมืองภาคพลเมืองมากขึ้น การตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม และการสร้าง พลังของประชาชน ในฐานะที่เป็นกลุ่มทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาให้กับ ท้องถิ่น ของตนเอง มากขึ้นและยังเป็นเครื่องชี้วัด ถึงความเข้มแข็งของกลุ่มหรือองค์กรของประชาชน (สน รูปสูง, 2563)

สรุปปัญหาอุปสรรคประการหนึ่งที่ทำให้ระบอบประชาธิปไตยไม่เป็นผลดีเท่าที่ควรคือการขาดกลุ่มผลประโยชน์ที่มีอิทธิพลเพียงพอต่อการกำหนดนโยบายของรัฐบาลและควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของคนส่วนใหญ่ชนชั้นอำนาจจึงเข้าควบคุมอำนาจทางการเมืองได้โดยง่ายระบบการเมืองไม่ตอบสนองความต้องการและผลประโยชน์ของคนส่วนใหญ่นั่นกลุ่มผลประโยชน์จึงมีความ สำคัญอย่างมากต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย

คำถามการวิจัย

1. ระดับความคิดเห็นปัจจัยส่วนบุคคลในการมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประชาชนอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู ปกครองระบอบประชาธิปไตยในเมืองหนองบัวลำภู จังหวัดหนองบัวลำภู เป็นอย่างไร
2. ระดับความคิดเห็นปัจจัยส่วนบุคคลในการมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประชาชนอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภูเปรียบเทียบจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลมีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตย ของประชาชนอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประชาชนอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐานการวิจัย

1. ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตย แตกต่างกัน
2. ประชาชนที่มีอายุ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองระบอบ ประชาธิปไตย แตกต่างกัน
3. ประชาชนที่มีระดับการศึกษา ต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการปกครองระบอบประชาธิปไตย แตกต่างกัน
4. ประชาชนที่มีอาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตย แตกต่างกัน

5. ประชาชนที่มีรายได้ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตย แตกต่างกัน

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ความเป็นมาของกลุ่มผลประโยชน์

ความเป็นมาของกลุ่มผลประโยชน์ หรือการก่อกำเนิดของกลุ่มผลประโยชน์นั้น เป็นผลมาจากปรากฏการณ์ธรรมชาติของสังคมของมนุษย์ที่ต้องการหรือที่ประสงค์ที่จะรวมกลุ่มไม่ว่าจะอยู่ในยุคใด สมัยใดและในสังคมใด ๆ การรวมกลุ่มนั้น ถูกลูกเหตุที่แตกต่างกันออกไปตามสภาพของสังคม สภาพทางเศรษฐกิจสภาพของการเมือง ในแต่ละแห่งซึ่งไม่เหมือนกัน เราจะแยกกลุ่มออกได้เป็นกลุ่ม ดั้งเดิม และกลุ่มสมาชิกใหม่

กลุ่มผลประโยชน์ดั้งเดิม ลักษณะของกลุ่มผลประโยชน์ดั้งเดิมหรือแบบเก่านั้นเป็นกลุ่มผลประโยชน์ที่รวมกันขึ้น ได้โดยอาศัย อาชีพเดียวกันเป็นหลัก และมักจะมีอยู่ในสังคมประเทศตะวันตก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศยุโรปตะวันตก กลุ่มผลประโยชน์ดั้งเดิมนี้นี้มักจะเน้นเฉพาะสาขาวิชาชีพ เช่น อาชีพแพทย์ ทนายความ นักกฎหมาย นักการ ศาสนา กลุ่มทางสังคม และวัฒนธรรม ซึ่งสาเหตุของการรวมกลุ่มกันได้นี้เนื่องมาจากความผูกพันในทางสังคม ทางวัฒนธรรม ทางประเพณี ตลอดจนความเชื่อถือต่าง ๆ นั้นเอง

ลักษณะโครงสร้างของกลุ่มผลประโยชน์ดั้งเดิมนี้นอกจากจะเป็นกลุ่มอาชีพเก่าแก่ของ มนุษย์ เช่น แพทย์ นักกฎหมายแล้ว โครงสร้างเกี่ยวกับจำนวนและผู้นำที่มีลักษณะสอดคล้องกันกับ พรรคการเมืองดั้งเดิม กล่าวคือ จำนวนสมาชิกของกลุ่มมีจำนวนไม่มาก เนื่องจากผู้ประกอบอาชีพ แพทย์ หรือนักกฎหมาย นั้นมีไม่มาก จึงเป็นกลุ่มของชนชั้นหนึ่งของสังคม ที่มีบทบาทและความสำคัญ สำหรับผู้นำของกลุ่มนั้น เป็นผู้มีความมั่งคั่งสูง ลักษณะก็เช่นเดียวกันกับพรรคการเมืองแบบคอร์รัปชันหรือคณะกรรมการในพรรคการเมือง

กลุ่มผลประโยชน์สมัยใหม่ เป็นลักษณะของกลุ่มผลประโยชน์ไปในทางเศรษฐกิจ และจะปรากฏอยู่ในประเทศ อุตสาหกรรม เป็นส่วนใหญ่ สมาชิกของกลุ่มผลประโยชน์นี้สามารถรวมกัน หรือมีความผูกพันกันได้โดยเหตุผลที่ว่า มีผลประโยชน์ร่วมกัน ในทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังมีผลต่อกลุ่มผลประโยชน์ในทาง การเมือง ที่รวมกันโดยเหตุผลทางการเมืองคือมีผลประโยชน์ร่วมกันในทางอุดมการณ์ทางการเมืองกลุ่มผลประโยชน์สมัยใหม่เมื่อพิจารณาโครงสร้างของกลุ่มในเรื่องผู้นำกลุ่มและสมาชิกของกลุ่มแล้วจะเห็นว่าสมาชิกเข้าร่วมเป็นจำนวนมากกลุ่มผลประโยชน์แบบดั้งเดิมเป็นลักษณะที่เป็นมวลชนคล้ายกันกับพรรคการเมืองมวลชนส่วนผู้นำของกลุ่มผลประโยชน์นี้จะได้ตำแหน่งโดยการต่อสู้ทางการเมืองภายในกลุ่มทำให้กลุ่มมีลักษณะของการเป็นประชาธิปไตย มากกว่ากลุ่มอื่น (Mancur Olson. JR, 1965).

กลุ่มทฤษฎีระดมทรัพยากร (Resource Mobilizations Theory) เป็นทฤษฎีที่นักสังคมศาสตร์ได้สร้างขึ้นมาเพื่อช่วยในการอธิบายปฏิบัติการทางสังคม ใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นโดยให้ความสนใจกับปัญหาการระดมมวลชน การเลือกใช้ยุทธวิธีในการเคลื่อนไหวต่อสู้ที่มีประสิทธิภาพและเงื่อนไข ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จ หรือความล้มเหลวทางสังคม ซึ่งได้ให้ความสนใจต่อประเด็นคำถามในเรื่องขององค์กร การเคลื่อนไหวทางสังคม โดยเฉพาะมิติด้านทรัพยากร ผู้นำ และยุทธวิธีในการเคลื่อนไหวรวมทั้งการวิเคราะห์โครงสร้างโอกาสทางการเมืองที่เอื้อ หรือเป็นอุปสรรคขัดขวางปฏิบัติการของขบวนการทางสังคม โดยทฤษฎีดังกล่าวถือเป็นการอุดหนุนให้

ของกรอบการวิเคราะห์การเมืองแบบกลุ่มกดดัน (The politics of pressure groups) สังคม เพื่อให้นักวิจัยชั้นนี้สมบูรณ์มากขึ้น (Mancur Olson. JR, 1965).

การคำนวณผลได้ผลเสียของการเข้ามามีส่วนร่วมของปัจเจกบุคคล โดยงานเขียนดังกล่าว ได้มองข้ามพื้นฐานแนวคิดของการเข้าร่วม “ความเดือดร้อน” (Grievances) จะเป็นเงื่อนไขที่เพียงพอ ของการเกิดกระบวนการทางสังคม ประเด็นที่น่าสนใจในงานเขียนดังกล่าวได้มีการเสนอว่า การ เกิดขึ้นของขบวนการทางสังคมหรือกลุ่มต่าง ๆ เป็นเรื่องธรรมดาเนื่องจากได้มีการคำนวณหรือ คาดการณ์ถึงการมีส่วนร่วมได้ส่วนเสียภายใต้เหตุผลของผลประโยชน์ร่วมกัน (Collective Goods) หรือผลประโยชน์สาธารณะ (Public Goods) ตลอดจนปรากฏการณ์ทางการเมืองโดยทั่วไปแล้ว ผู้ที่มีผลประโยชน์ร่วม ส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มผลประโยชน์ ซึ่งได้มีการตั้งข้อสังเกตว่าเมื่อกลุ่มคน เหล่านี้ ต่างมีผลประโยชน์ร่วมกัน แต่เหตุใดจึงไม่เข้าร่วมในกลุ่มดังกล่าวหรือไม่เข้าร่วมในบาง สถานการณ์ 2 (Mancur Olson. JR, 1965).

นอกจากนี้ปัจเจกที่มีเหตุมีผลจะเข้าร่วมกระทำการเพื่อให้ได้มาซึ่ง “ผลประโยชน์ร่วมของกลุ่ม” (collective goods) ถ้าต้นทุนของการเข้าไปมีส่วนร่วมของปัจเจกไม่มากไปกว่า ผลประโยชน์ของปัจเจกบุคคล จึงอยู่ที่การคิดคำนวณผลได้ผลเสียของการเข้ามามีส่วนร่วมของปัจเจกบุคคล การกระทำการร่วมต้องการแรงกระตุ้นส่วนบุคคลและโครงสร้างหรือกลไกที่จะทำให้เกิดการ ลดต้นทุน และสร้างกิจกรรมในการระดมทรัพยากร ดังนั้น ความสำเร็จ ล้มเหลวหรือการสร้างผล สะท้อนโดยการเคลื่อนไหว ต่อสู้ของขบวนการทางสังคมจึงขึ้นอยู่กับผู้คนและองค์กรที่อยู่ภายนอกประกอบกับองค์กรการเคลื่อนไหว ยังให้ความสำคัญด้านยุทธวิธีการต่อสู้ ได้แก่ ยุทธวิธีการระดม ผู้สนับสนุน ยุทธวิธีดึงสาธารณชน เมื่อ กระทำการภายใต้บริบททางสังคม RM จึงมองว่าขบวนการทาง สังคมสามารถสร้างและใช้ประโยชน์ จาก บริบทหรือสภาพแวดล้อมดังกล่าวนี้ได้ เช่น พื้นที่สื่อ หรือ เครือข่ายทางสังคมที่ดำรงอยู่ สถาบันทางสังคมบางอย่าง (ประภาส ปิ่นตบแต่ง, 2559).

ประเด็นที่น่าสนใจจากงานของ Mancur Olson

อีกประการหนึ่งเกี่ยวกับการนำเสนอแนวคิด “แบบแผนของมนุษย์ทางเศรษฐกิจที่สมเหตุสมผล” กล่าวคือ เป็นตัว แบบที่พยายามอธิบายกลุ่มผลประโยชน์ โดยไม่ยอมจ่าย (Free Rider) ที่เป็นปัญหา ของกลุ่มผลประโยชน์ ขนาดใหญ่โดยได้เพิ่มประเด็นในการอธิบายเกี่ยวกับ “ผู้ตัดสินใจแบบสมเหตุสมผล” ภายใต้ฐานคิดโดยกลุ่ม ปัจเจกบุคคลดังกล่าวจะตัดสินใจภายใต้การมีผลประโยชน์ ที่สุด และเลือกที่จะเข้า กระบวนการรวมกลุ่ม หรือการกระทำหมู่ เพื่อเหตุผลของ “ผลประโยชน์ร่วมกัน ของกลุ่ม” โดยพบว่าการกระทำดังกล่าว หากได้ รับการ เสนอผลประโยชน์มากกว่า หรือเท่ากับต้นทุนที่เสียไป คือ “เหตุกระตุ้นสำหรับปัจเจก” สามารถ จำแนก ได้ 3 ประเภท กล่าวคือ

1. ผลประโยชน์ทางวัตถุ (Material Benefit) หมายถึงรางวัลตอบแทนที่ได้จากการเข้าร่วมในรูปแบบของรายได้หรือบริการที่สามารถประเมินเป็นตัวเงิน
2. ผลประโยชน์ทางด้านสถานะทางสังคม (Status Intensives) กล่าวคือสิ่งที่ได้รับทางด้านมิติหรือ ภาษีสังคมตลอดจนการเข้าร่วม หรือการมีบทบาทในกลุ่ม
3. ผลประโยชน์ในแง่การบรรลุอุดมการณ์ คติความเชื่อหรือค่านิยม (Purposive or Expressive Rewards) โดยประเด็นที่น่าสนใจในการจัดแยกประเภทของกลุ่มผลประโยชน์ดังกล่าว กระทำได้ยาก เนื่องจาก

พรรคการเมืองเป็นองค์การที่เกี่ยวข้องเฉพาะกว่าการแยกประเภทพรรคการเมืองปฏิบัติการทางการเมือง นอกจากนี้ จะเห็นได้ว่ากลุ่มผลักดันนั้น ส่วนใหญ่แล้วเป็นองค์การที่ไม่ เกี่ยวกับการเมือง และที่สำคัญที่สุด การบีบบังคับทางการเมืองไม่ใช่ กิจกรรมหลักเบื้องต้นของกลุ่ม นอกจากนี้ กลุ่มต่างๆเท่าที่ปรากฏอยู่ในสังคม ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มสมาคมองค์การที่ไม่มีจุดประสงค์ในทางการเมืองต่างก็มี โอกาสที่จะปฏิบัติในฐานะกลุ่มผลักดันได้ในบางกรณี เท่าที่สภาพแวดล้อมทางการเมือง ทางเศรษฐกิจและทาง สังคม จะเอื้ออำนวยให้

พรรคการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์เป็นลักษณะของการรวมตัวของประชาชนพลเมืองซึ่งมีเป้าหมาย เพื่อรักษาผลประโยชน์ของตนอาจจะเป็นด้านการเมืองหรือด้านผลประโยชน์ทางอาชีพ พรรคการเมืองเกิดจาก กลุ่มบุคคลที่มีอุดมการณ์และนโยบายสอดคล้องกันในเรื่องการเข้าสู่อำนาจรัฐซึ่งในระยะเริ่มแรกจะเป็นกลุ่ม การเมืองเมื่อมีการรวมตัวกันนั้นคงก็จัดตั้งเป็นพรรคการเมืองแต่ถ้าพรรคการเมืองนั้น ประสบความล้มเหลวในการ ต่อสู้ทางการเมืองการรวมตัวนั้นอาจยังคงมีอยู่ระหว่างบรรดาสมาชิก

นอกจากนี้พัฒนาการของกลุ่มผลประโยชน์ อาจนำไปสู่การจัดตั้งพรรคการเมืองใน ที่สุดได้ เช่น เมื่อมีการรวมตัวกันขึ้นเป็นกลุ่มผลประโยชน์ ผลประโยชน์ของกลุ่มอาจจะต้องเข้าไป เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการ บีบบังคับในทางการเมือง คือ การเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบางอย่าง เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว กลุ่มผลประโยชน์ ก็จะกลายสภาพเป็นขบวนการทางการเมือง และในที่สุด ขบวนการทางการเมืองที่กล่าวนี้ก็จะกลายเป็น พรรคการเมือง โดยที่มีนโยบายและเป้าหมายเดิมอันเป็นนโยบายหรือเป้าหมายของกลุ่มผลประโยชน์

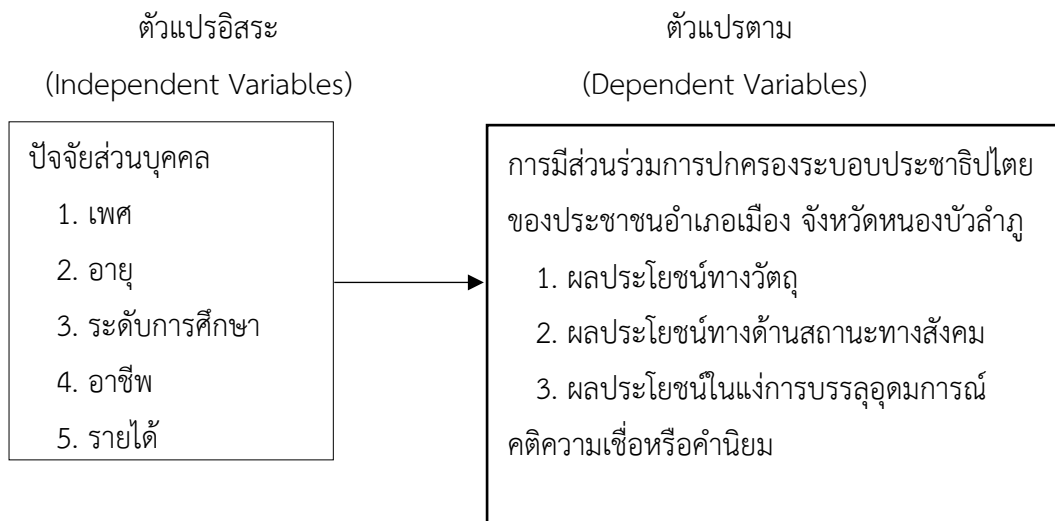
ในระยะแรก ปี ค.ศ. 1890 ได้มีกลุ่มผลประโยชน์ 4 กลุ่มที่มีบทบาทในสังคมอังกฤษ คือ กลุ่มสหภาพ การค้า (Trade Unions) กลุ่มสมาคมเฟเบียน (Fabian Society) กลุ่มสหพันธ์สังคม ประชาธิปไตย (Social Democratic Federation : SDF) และกลุ่มพรรคแรงงานอิสระ (Independent Labour Party : ILP) ในปี ค.ศ. 1900 กลุ่มผลประโยชน์ 4 กลุ่ม ได้รวมกลุ่มเป็นคณะตัวแทน แรงงาน (Labour Representation Committee : LRC) และมีสมาชิกกลุ่มที่ได้รับเลือกเป็น สมาชิกรัฐสภาอังกฤษ 2 คน (Graham Wootton, 1970).

ในประเทศไทยการเปลี่ยนแปลงสภาพของกลุ่มผลประโยชน์ไปสู่การเป็นพรรคการเมืองเด่นชัดขึ้นใน ระยะหลัง การเปลี่ยนแปลง เดือนตุลาคม 2566 โดยการเปลี่ยนแปลงจากกลุ่มผลประโยชน์ทาง เศรษฐกิจ ไปสู่ การ เป็นพรรคการเมือง เช่น จากกลุ่มชาติไทยไปเป็นพรรคชาติไทย กลุ่มศีกฤทธิ-บุญชู เป็นพรรคกิจสังคมหรือ การเปลี่ยนจากกลุ่มอุดมการณ์ทางการเมืองไปสู่พรรคการเมือง เช่น กลุ่ม นวพล กลายเป็น พรรค ประชา เสรี กลุ่มต่อต้านคอมมิวนิสต์ของ กอ.รมน. เป็นพรรคปวงชนชาวไทย เป็นต้น

โดยสรุปกลุ่มผลประโยชน์ คือ การรวมตัวกันของบุคคลที่มีความสนใจหรือมี ผลประโยชน์ร่วมกัน ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มผู้ที่มีอาชีพเดียวกัน มีอุดมการณ์เหมือนกัน มีจุดมุ่งหมาย เดียวกัน เพื่อแสวงหา ผลประโยชน์ ของกลุ่ม พิทักษ์ ผลประโยชน์ของชาติ และเพื่อแสวงหาอำนาจ ทางการเมือง โดยมีวัตถุประสงค์ ที่จะทำให้นโยบายสาธารณะสนอง ต่อความต้องการของกลุ่มและ เป็นไปในทิศทางที่ตนต้องการ แต่เมื่อใด ที่กลุ่มไปมีบทบาทเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลง นโยบาย สาธารณะของรัฐบาล กลุ่มนั้นจะเริ่ม มีลักษณะของ การมีอิทธิพล และมักจะเรียกว่า กลุ่มอิทธิพล หรือ กลุ่ม ผลักดัน (Pressure groups)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเรื่องปัจจัยส่วนบุคคลในการมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประชาชนอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการ ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม มีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนผู้สิทธิเลือกตั้งและอาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอ เมือง จังหวัดหนองบัวลำภูทั้ง 8 เขตเลือกตั้ง จำนวนทั้งสิ้น 108,939 คน

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนผู้สิทธิเลือกตั้งและอาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู ซึ่งผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง และวิธีการสุ่มกลุ่ม ตัวอย่าง (Sampling) ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) กลุ่มตัวอย่างได้มาจากสูตรของ ยามาเน่ (Yamane) ซึ่งใช้ระดับความคลาดเคลื่อนที่ 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 399 คน (สุรพล สุษะพรหม และสุทธิรักษ์ ศรีจันทร์เพ็ญ, 2553). ดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามกรอบของปัจจัยส่วนบุคคลในการมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประชาชนอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ เป็นแบบสอบถามประเภทตรวจสอบรายการ (Check List) รวมจำนวน 5 ปัจจัย

ตอนที่2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลในการมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประชาชนอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้านได้แก่ 1) ผลประโยชน์ทางวัตถุ 2) ผลประโยชน์ทางด้านสถานะทางสังคม และ 3) ผลประโยชน์ในแง่การบรรลุอุดมการณ์ คติความเชื่อหรือค่านิยม มีลักษณะ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. ขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้
2. หาค่าความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่เป็นอาจารย์ในสังกัด คณะรัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยพิชญบัณฑิต จังหวัดหนองบัวลำภู เพื่อขอความเห็นชอบแล้วนำมา ปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม จำนวน 3 ท่าน ประกอบไปด้วย
3. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้เครื่องมือ (Try Out) จากกลุ่มตัวอย่างที่มีการปฏิบัติงานคล้ายคลึงกันคือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นายก เทศบาลกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภูจำนวน 30 ชุด เพื่อหาค่าความ เชื่อมั่นด้วยวิธี ด้วยวิธีการหา ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 แสดงให้เห็นว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่น อยู่ในระดับสูงสามารถ นำไปแจกกับกลุ่มตัวอย่างจริงได้ (สมนึก ภัททิยานี, การวัดผลการศึกษา, 2549)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1) ส่งหนังสือ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชน ผู้สิทธิ์เลือกตั้งและ อาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู
- 2) นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับประชาชนผู้สิทธิ์เลือกตั้งและอาศัยอยู่ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 399 ชุด โดยขอความร่วมมือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นผู้ช่วยผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ได้รับแบบสอบถาม กลับมาแล้วนำมาตรวจสอบ ความถูกต้อง ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ทั้งหมดจำนวน 399 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด
- 3) นำข้อมูลดิบที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมการวิจัยทางสังคมศาสตร์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปการวิจัยทางสังคมศาสตร์และเลือก ใช้ค่าสถิติที่เหมาะสมกับข้อมูลสามารถตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังนี้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1) สถิติพรรณนา สำหรับอธิบายปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่ม ตัวอย่างและ พรรณนาปัจจัยที่ส่งผลต่อ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองระบอบ สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายโดยใช้เกณฑ์ของเบสต์ (Best, John W, 1981).

2) สถิติเชิงอนุมานใช้สำหรับทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ ปกครองระบอบประชาธิปไตย ในอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที (t-test) ในกรณี ตัวแปรอิสระสองกลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณี ตัวแปรอิสระตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบรายคู่ ด้วยวิธีผลต่าง เป็นสำคัญ น้อยที่สุด (Least Significant Difference: LSD.)

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองระบอบประชาธิปไตย
ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนใน
การปกครองระบอบประชาธิปไตยโดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมในการปกครองระบอบประชาธิปไตย	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1.ด้านผลประโยชน์ทางวัตถุ	4.60	0.42	มากที่สุด	3
2.ด้านผลประโยชน์ทางด้านสถานะทางสังคม	4.64	0.51	มากที่สุด	1
3.ด้านผลประโยชน์ในแง่การบรรลุอุดมการณ์คติความเชื่อหรือค่านิยม	4.61	0.45	มากที่สุด	2
รวม	4.62	0.42	มากที่สุด	

จากตารางที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประชาชนอำเภอเมือง
จังหวัดหนองบัวลำภู โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน
และด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านผลประโยชน์ ทางด้านสถานะทางสังคม รองลงมา คือด้านผลประโยชน์
ในแง่การบรรลุอุดมการณ์คติ ความเชื่อหรือค่านิยม ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านผลประโยชน์ทางวัตถุ

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลในการมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตยของ
ประชาชนอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และ รายได้ ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลในการมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตยของ
ประชาชนอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู จำแนกตามเพศ และรายด้าน

การมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตย	เพศ	$\bar{X}$	S.D.	t	p-value
1.ด้านผลประโยชน์ทางวัตถุ	ชาย	4.62	0.39	.451	.652
	หญิง	4.60	0.43		
2.ด้านผลประโยชน์ทางด้านสถานะทางสังคม	ชาย	4.65	0.40	.405	.685
	หญิง	4.63	0.54		
3.ด้านผลประโยชน์ในแง่การบรรลุอุดมการณ์คติ ความเชื่อหรือค่านิยมด้านผลประโยชน์ทางวัตถุ	ชาย	4.61	0.43	-.025	.980
	หญิง	4.61	0.46		
รวม	ชาย	4.63	0.38	.308	.758
	หญิง	4.61	0.43		

จากตารางที่ 2 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนบุคคลในการมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประชาชนอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยรวมเพศชายมีค่าเฉลี่ย เพศหญิง ค่า t = .303, ค่า p-value = .758 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านผลประโยชน์ทางวัตถุ ด้านผลประโยชน์ทางด้านสถานะทางสังคม เพศชายมีค่าเฉลี่ย เพศหญิง ค่า t = .451, ค่า p-value = .652, ด้านผลประโยชน์ในแง่การบรรลุอุดมการณ์คติความเชื่อหรือค่านิยม ด้านผลประโยชน์ ทางวัตถุ เพศชายมี

ค่าเฉลี่ย เพศหญิงค่า $t = .405$, ค่า $p\text{-value} = .685$, ด้านผลประโยชน์ ทางด้านสถานะทางสังคมเพศชายมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.61$) เพศหญิง ($\bar{X} = 4.61$) ค่า $t = -.025$, ค่า $p\text{-value} = .980$ ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่า t และ ค่า $p\text{-value}$ ความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนบุคคลในการมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประชาชนอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู จำแนกตาม อายุ

การมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตย	อายุ	$\bar{X}$	S.D.	F	p-value
1.ด้านผลประโยชน์ทางวัตถุ ด้านผลประโยชน์ทางด้านสถานะทางสังคม	18 - 27ปี	4.63	0.43	1.072	.361
	28-37 ปี	4.59	0.41		
	38 – 47 ปี	4.52	0.42		
	58 ปี ขึ้นไป	5.00	0.00		
	รวม	4.60	0.42		
2.ด้านผลประโยชน์ทางด้านสถานะทางสังคม	18 - 27ปี	4.62	0.45	.259	.855
	28-37 ปี	4.65	0.57		
	38 – 47 ปี	4.62	0.44		
	58 ปี ขึ้นไป	5.00	0.00		
	รวม	4.64	0.51		
3.ด้านผลประโยชน์ในแง่การบรรลุอุดมการณ์คติความเชื่อหรือค่านิยม	18 - 27ปี	4.62	0.45	.318	.812
	28-37 ปี	4.60	0.45		
	38 – 47 ปี	4.60	0.48		
	58 ปี ขึ้นไป	5.00	0.00		
	รวม	4.61	0.45		
รวม	18 - 27ปี	4.62	0.41	.404	.750
	28-37 ปี	4.61	0.42		
	38 – 47 ปี	4.58	0.42		
	58 ปี ขึ้นไป	5.00	0.00		
	รวม	4.62	0.42		

จากตารางที่ 3 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลในการมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประชาชนอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู จำแนกตามอายุโดยรวม พบว่าประชาชนที่มีอายุที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เมื่อพิจารณาช่วงอายุ ได้แก่ค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ อายุ 58 ปี ขึ้นไป

รองลงมา คือ 18 – 27 ปี 28-37 ปี และอายุ 38 – 47 ปี มีค่า $F = .404$ และค่า $p\text{-value} = .750$ ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่า t และ ค่า $p\text{-value}$ ความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนบุคคลในการมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประชาชนอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู จำแนกตามระดับการศึกษา

การมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตย	ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	F	p-value
1.ด้านผลประโยชน์ทางวัตถุ	ประถมศึกษา	4.63	0.42	1.861	.157
	มัธยมศึกษา /ปวช./ปวศ.	4.59	0.42		
	ปริญญาตรี	4.33	0.35		
	รวม	4.60	0.42		
2. ด้านผลประโยชน์ทางด้านสถานะทางสังคม	ประถมศึกษา	4.63	0.42	4.706	.010
	มัธยมศึกษา /ปวช./ปวศ.	4.62	0.45		
	ปริญญาตรี	5.21	2.12		
	รวม	4.64	0.51		
3.ด้านผลประโยชน์ในแง่การบรรลุอุดมการณ์คติความเชื่อหรือค่านิยม	ประถมศึกษา	4.63	0.45	.231	.794
	มัธยมศึกษา /ปวช./ปวศ.	4.60	0.45		
	ปริญญาตรี	4.59	0.52		
	รวม	4.61	0.45		
รวม	ประถมศึกษา	4.63	0.39	.371	.690
	มัธยมศึกษา /ปวช./ปวศ.	4.60	0.42		
	ปริญญาตรี	4.71	0.85		
	รวม	4.62	0.42		

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 4 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลในการมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประชาชนอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวม พบว่า ประชาชนมีระดับการศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เมื่อพิจารณาช่วงระดับการศึกษา ได้แก่ค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ระดับการศึกษา ปริญญาตรี รองลงมา คือ ประถมศึกษา และระดับศึกษามัธยมศึกษา /ปวช./ปวศ. มีค่า $F = .371$ และค่า $p\text{-value} = .690$ ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่า t และ ค่า p-value ความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนบุคคลในการมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประชาชนอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู จำแนกตามอาชีพ

การมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตย	อาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	F	p-value
1.ด้านผลประโยชน์ทางวัตถุ	ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	4.71	0.40	4.409	.013
	รับจ้างทั่วไป	4.56	0.42		
	พนักงาน	4.57	0.42		
	บริษัทเอกชน	4.57	0.42		
	รวม	4.60	0.42		
2.ด้านผลประโยชน์ในแง่การบรรลุอุดมการณ์คติความเชื่อหรือค่านิยม	ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	4.72	0.40	1.776	.171
	รับจ้างทั่วไป	4.60	0.42		
	พนักงาน	4.61	0.62		
	บริษัทเอกชน	4.61	0.62		
	รวม	4.64	0.51		
3.ด้านผลประโยชน์ทางด้านสถานะทางสังคม	ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	4.68	0.44	1.753	.175
	รับจ้างทั่วไป	4.60	0.44		
	พนักงาน	4.57	0.46		
	บริษัทเอกชน	4.57	0.46		
	รวม	4.61	0.45		
รวม	ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	4.70	0.39	2.880	.057
	รับจ้างทั่วไป	4.59	0.38		
	พนักงาน	4.59	0.45		
	บริษัทเอกชน	4.59	0.45		
	รวม	4.62	0.42		

*p ≤ .05

จากตารางที่ 5 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลในการมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประชาชนอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู จำแนกตามอาชีพ โดยรวม พบว่า ประชาชนมีอาชีพอยู่ในระดับมากที่สุด จำแนกตามอาชีพที่มีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาจำแนกตามอาชีพพบว่าทุกอาชีพมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตย รองลงมา คือ อาชีพรับจ้างทั่วไป

และอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่า $F = 2.880$ และค่า $p\text{-value} = .057$ ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่า t และ ค่า $p\text{-value}$ ความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนบุคคลในการมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประชาชนอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู จำแนกตามรายได้

การมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตย	รายได้	Mean	S.D.	F	p-value
1.ด้านผลประโยชน์ทางวัตถุ	ต่ำกว่า 10,000 บาท	4.62	0.45	1.654	.176
	10,000 - 20,000 บาท	4.55	0.42		
	20,000 - 30,000 บาท	4.68	0.39		
	30,000 บาท ขึ้นไป	4.61	0.40		
	รวม	4.60	0.42		
2.ด้านผลประโยชน์ทาง ด้านสถานะทางสังคม	ต่ำกว่า 10,000 บาท	4.64	0.45	.481	.696
	10,000 - 20,000 บาท	4.62	0.61		
	20,000 - 30,000 บาท	4.70	0.40		
	30,000 บาท ขึ้นไป	4.60	0.43		
	รวม	4.64	0.51		
3.ด้านผลประโยชน์ในแง่การบรรลุ อุดมการณ์คติความเชื่อหรือค่านิยม	ต่ำกว่า 10,000 บาท	4.60	0.47	1.227	.299
	10,000 - 20,000 บาท	4.58	0.45		
	20,000 - 30,000 บาท	4.70	0.41		
	30,000 บาท ขึ้นไป	4.59	0.46		
	รวม	4.61	0.45		
รวม	ต่ำกว่า 10,000 บาท	4.62	0.44	1.101	.349
	10,000 - 20,000 บาท	4.59	0.43		
	20,000 - 30,000 บาท	4.69	0.36		
	30,000 บาท ขึ้นไป	4.60	0.39		
	รวม	4.62	0.42		

จากตารางที่ 6 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลในการมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประชาชนอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู จำแนกตามรายได้ โดยรวม พบว่า ประชาชนมีรายได้อยู่ในระดับมากที่สุด จำแนกตามรายได้ที่มีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายได้พบว่าทุกรายได้มีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ รายได้ 20,000 - 30,000 บาทมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตย รองลงมา คือ รายได้ ต่ำกว่า 10,000 บาท รายได้ 30,000 บาท ขึ้นไป และ รายได้ 10,000 - 20,000 บาท มีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่า $F = 1.101$ และค่า $p\text{-value} = .349$ ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านทุกด้าน พบว่าไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประชาชนอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่าด้านผลประโยชน์ทางด้านสถานะทางสังคม การทุจริตคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่ รัฐบาล นักการเมือง ทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติทำให้ประชาชนแสดงพฤติกรรมทางการเมืองออกมา และด้านผลประโยชน์ในแง่การบรรลุอุดมการณ์คติความเชื่อหรือค่านิยม ประชาชนมีความคิดเห็นว่าอำนาจอธิปไตย ถือเป็น อำนาจสูงสุดของประชาชนอันเป็นหัวใจของประชาธิปไตย, หลักเสรีภาพนั้นเป็นการที่บุคคลกระทำสิ่งใด ก็ได้ที่ เหมาะสมกับตนเองไม่จำเป็นต้องคำนึงว่าจะกระทบหรือละเมิดผู้อื่นการใช้อำนาจในการตัดสินใจเด็ดขาดรวดเร็วมีความจำเป็นในการแก้ไขปัญหาบ้านเมือง ในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติม บัญชูวิทย์ และคณะ, (2546). ได้วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครองใน ระบอบประชาธิปไตยของประชากรในเขต จังหวัดขอนแก่นผลการวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชนในเขตจังหวัดขอนแก่นด้านการมีส่วนร่วมในกลุ่มผลประโยชน์อยู่ในระดับปานกลางด้านการมีส่วนร่วม ในกิจกรรมทางการเมืองอยู่ในระดับต่ำ และเมื่อเปรียบเทียบในเรื่องของ เพศ พบว่าเพศหญิงและชาย มีส่วนร่วม ทางทางการเมืองการปกครอง แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดจะไม่พบความแตกต่างเลย ส่วนในเรื่องอายุ พบว่า ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 26-35 ปี และ 36-60 ปี มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง สูงกว่าประชาชนที่มีอายุระหว่าง 18- 25 ปี และผู้ที่มีอายุมากกว่า 50 ปี ในเรื่องของระดับการศึกษาพบว่า ประชาชนที่จบ การศึกษาในระดับประถมศึกษา ระดับปริญญาตรีและระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี และในเรื่องของอาชีพ ก็พบว่า ประชาชนที่ประกอบอาชีพการเกษตร มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองสูงกว่ากรรมกร ข้าราชการ ผู้ที่ทำงานบริษัท ผู้ที่ประกอบธุรกิจส่วนตัว ตลอดจนผู้ที่ว่างงาน

2. ประชาชนมีความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนบุคคลในการมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประชาชนอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยรวมเพศชายและเพศหญิง ทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของแพรวศรี ถ้อยคำ, (2558). ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การบริหารส่วน ตำบลทรายขาวอำเภอสอยดาวจังหวัดจันทบุรี”วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลทรายขาวอำเภอสอยดาวจังหวัดจันทบุรีและเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลทรายขาวอำเภอสอยดาวจังหวัดจันทบุรีจำแนกตามเพศอายุ ระดับการศึกษาและ อาชีพ ใน 4 ด้านคือด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ด้านการมีส่วนร่วมใน การรับผลประโยชน์และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลจำแนกตามตัวแปรอิสระโดยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับ ประชาชนหัวหน้าครัวเรือน หรือ ตัวแทนครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลทรายขาวอำเภอสอยดาว จังหวัด จันทบุรี จำนวน 348 คนสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ยและ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ t-test และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลทรายขาว

อำเภอสอยดาวจังหวัดจันทบุรีในภาพรวมอยู่ในระดับน้อยโดยเมื่อแยกเป็นรายด้านพบว่าด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับแรกรองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการอยู่ในระดับน้อยและ อันดับสุดท้ายคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลอยู่ในระดับน้อย ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าประชาชนที่มีเพศอายุการศึกษา อาชีพต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การ

3.ประชาชนมีความคิดเห็นต่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลในการมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประชาชนอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู จำแนกตามอายุโดยรวมและรายด้านทุกด้าน พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่า $F = .404$ และค่า $p\text{-value} = .750$ ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรายุ ทรัพย์สิน ได้วิจัยเรื่อง, (2554). “การพัฒนาประชาธิปไตยในมิติของการปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา : การปกครองท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์” ผลการวิจัยพบว่า จังหวัดสุรินทร์เป็น จังหวัดที่มีการปกครองส่วนท้องถิ่นดีพอสมควร โดยเฉพาะการบริหารงานในส่วนขององค์การบริหาร ส่วนจังหวัด ที่จัดตั้งเป็นนิติบุคคล โดยได้มีการปรับบทบาทขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้มีหน้าที่ดูแลงานที่มีลักษณะต้องทำร่วมกันระหว่าง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาลและ องค์การบริหารส่วนตำบล การปกครองส่วนท้องถิ่นสุรินทร์ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจที่เปิด โอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักตนเอง และมีความผูกพัน ห่วงใยและต้องการเข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสิ่ง เหล่านี้คือกระบวนการเสริมสร้างประชาธิปไตยให้เข้มแข็งและพัฒนาในลำดับต่อไป การรวมอำนาจ และอาสาทำงานให้ประชาชน ชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี แม้จะเป็นที่ประจักษ์วาระบบดังกล่าวขาด คุณภาพ ไม่มีประสิทธิภาพ สภาองค์กรชุมชนส่วนใหญ่ยังไม่สามารถนำเสนอรูปแบบ ระบบ และ วิธีการจัดการงานพัฒนาที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ ของพระราชบัญญัติสภาองค์กร ชุมชน พ.ศ. 2551 ได้เนื่องจากเป็นเรื่องใหม่ ภาวศที่เกี่ยวกับการพัฒนาและสมาชิกกับสภาองค์กร ชุมชนยังขาด ความเข้าใจ และยึดติดกับกระบวนการพัฒนาตามแบบที่ดำเนินการอยู่เดิมจึงมี ความจำเป็นที่สถาบันพัฒนาองค์กร ชุมชนและองค์กรพัฒนาเอกชนจะต้องผนึกกำลังในการสรรค์สร้างสภาองค์กร ชุมชนให้เข้มแข็งมีคุณภาพ เพื่อเป็นพลังหลักในการพัฒนาประเทศต่อไป

4.ประชาชนมีความคิดเห็นต่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลในการมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประชาชนอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้าน พบว่า ประชาชนมีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่า $F = .371$ และค่า $p\text{-value} = .690$ ไม่แตกต่าง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภรัตน์ รัตนมุขย์ และ ยงยุทธ, (2554). พึ่งวงศ์ญาติ ได้วิจัยเรื่อง “ความสามารถในการพัฒนา ประชาธิปไตย ระดับหมู่บ้านในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : ศึกษาเฉพาะกรณี บทบาทของ คณะกรรมการหมู่บ้าน” ผลการวิจัย พบว่า คณะกรรมการหมู่บ้านเพียงร้อยละ 55.0 มีความรู้ เกี่ยวกับประชาธิปไตยมาก แต่เมื่อเทียบหัวหน้าครัวเรือนทั่วไปแล้ว คณะกรรมการหมู่บ้านจะมีความรู้ ดีกว่า เช่นเดียวกับพฤติกรรมเชิงประชาธิปไตยกล่าวคือ พฤติกรรมเชิงประชาธิปไตยของคณะกรรมการหมู่บ้าน จะมีมากในเรื่องของการมีส่วนร่วมทางการเมืองเรื่อง การไปฟังการหาเสียงเลือกตั้งและการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง แต่ก็ยังมีสัดส่วนมากกว่าผู้ไม่ได้เป็นคณะกรรมการหมู่บ้านส่วนการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ของคณะ กรรมการหมู่บ้านพบว่า มีอยู่ในระดับปานกลางโดยมี

หมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาระดับ 3 ที่คณะกรรมการหมู่บ้านควร ปรับปรุงหน้าที่เกี่ยวกับการเผยแพร่ประชาธิปไตยมากที่สุดสำหรับปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมบางประการพบว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับความสามารถในการพัฒนาประชาธิปไตยของคณะกรรมการหมู่บ้านบางเรื่อง

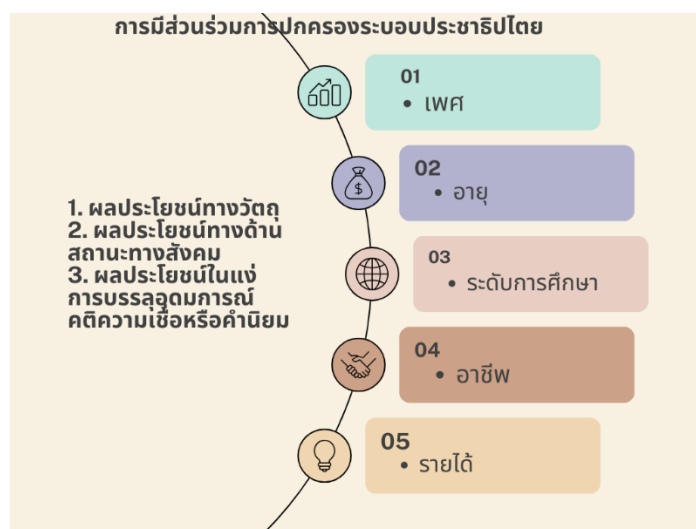
5. ประชาชนมีความคิดเห็นต่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลในการมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประชาชนอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู จำแนกตามอาชีพ โดยรวมและรายด้านทุกด้าน พบว่า ประชาชนมีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตย ($\bar{X}=4.59$) มีค่า $F = 2.880$ และค่า $p\text{-value} = .057$ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐจิรา ตันนารัตน์, (2552). ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาท้องถิ่น ตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ ดำเนินงาน ตามแผนพัฒนาท้องถิ่นตำบลโพธิ์ชัยอำเภอเมือง จังหวัด หนองคาย จำแนกตาม เพศอายุและระดับการศึกษาและข้อเสนอแนะ จากประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมืองจังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่าประชาชนโดยรวม และ จำแนก ตามเพศ อายุและระดับการศึกษา เห็นว่าการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ตามแผนพัฒนาท้องถิ่นตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย โดยรวมและ รายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดย ประชาชนตำบลโพธิ์ชัยโดยรวม และราย ด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน แต่มีประชาชน ที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วม ในการดำเนินงานตามแผน พัฒนา ท้องถิ่นตำบลโพธิ์ชัย โดยรวมและรายด้านการประเมินผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

6. ประชาชนมีความคิดเห็นต่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลในการมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประชาชนอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู จำแนกตามรายได้ โดยรวมและรายด้านพบว่าประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นต่อ มีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตย มี มีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีค่า $F = 1.101$ และค่า $p\text{-value} = .349$ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นัยนา บำรุงศิลป์, (2551). ได้วิจัยเรื่องบทบาทของคณะกรรมการชุมชนในการส่งเสริมระบอบประชาธิปไตย : ศึกษากรณีคณะกรรมการ ชุมชนในเขตลาดพร้าวและ เขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของคณะกรรมการ ชุมชนเห็นว่าความรู้ความเข้าใจใน ระบอบประชาธิปไตย การมี ส่วนร่วมทางการเมืองและการเป็นผู้นำชุมชน สามารถช่วยแก้ไข้ปัญหา ชุมชนได้กรรมการชุมชน ซึ่งมี เพศอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน สถานภาพทางการ สมรสและภูมิลำเนาที่แตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน ส่วน คณะกรรมการชุมชนที่มีรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน พบว่ามีความคิดเห็น เกี่ยวกับการส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยด้านความรู้เข้าใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

องค์ความรู้ใหม่

ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ต่างกัน ในการมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตย ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมการปกครองระบอบประชาธิปไตย ของประชาชน

- 1) ผลประโยชน์ทางวัตถุ
- 2) ผลประโยชน์ทางด้านสถานะทางสังคม และ
- 3) ผลประโยชน์ในแง่การบรรลุอุดมการณ์ คติความเชื่อหรือค่านิยมของประชาชนอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู ไม่แตกต่างกัน

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ใหม่

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ประโยชน์

1.1 ผลประโยชน์ทางด้านสถานะทางสังคม ผู้นำควรมีแก้ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่รัฐนักรการเมืองทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติทำให้ประชาชนแสดงพฤติกรรมทางการเมืองออกมา

1.2 การปลูกฝังทัศนคติทางการเมืองให้กับเยาวชนที่ส่งผลต่อการ แสดงพฤติกรรมทางการเมืองในอนาคต ผู้นำควรส่งเสริมการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นทำให้ประชาชนตื่นตัวทาง มีการเมืองและพัฒนาที่เหมาะสมและถูกต้องทำหลักการและ มีการพัฒนาระบบการปกครองแบบ ประชาธิปไตยครอบคลุมเป็นสถาบันที่มีความสำคัญอันดับแรกใน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปศึกษาวิจัยต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการช่วยเหลือเกื้อกูลกันหรือระบบอุปถัมภ์นั้นยังเป็นพฤติกรรมที่ปฏิบัติกันอยู่ในสังคมไทย

2.2 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกฎหมาย กฎหมายในปัจจุบันไม่สามารถแก้ปัญหา

2.3 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสถานการณ์ทางการเมืองของไทยได้เศรษฐกิจของโลกผันผวนมักจะ ทำให้การเมืองของประเทศไทยผันผวนไปด้วย

เอกสารอ้างอิง

บรรศักดิ์ อุวรรณโณและคณะ.(2552). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย*. นนทบุรี : สถาบันพระปกเกล้า.

วันชัย วัฒนศัพท์. (2557). *การเสวนา ประชาธิปไตยแห่งการเสวนาหาทางออกประชาธิปไตยแห่งการ* ปรัชญาหรือกรุงเทพมหานคร : สำนักงานสภาพัฒนาการเมือง สถาบันพระปกเกล้า.

สน รูปสูง. (2563). *คู่มือประชาธิปไตยชุมชน*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : www.pdc.go.th/th/images/stories/file/Nai_SPM.pdf [8 มิถุนายน 2563.].

ประภาส ปิ่นตบแต่ง. (2559). *กรอบการวิเคราะห์การเมืองแบบทฤษฎีขบวนการทางสังคม*.

กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

สุรพล สุยะพรหม และสุทธิรักษ์ ศรีจันทร์เพ็ญ. (2553). *ระเบียบวิธีวิจัยทางการจัดการ*. กรุงเทพมหานคร :

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สมนึก ภัททิยธนี. (2549). *การวัดผลการศึกษา*. กาฬสินธุ์ : ประสานการพิมพ์.

กิตติ์ม บัญชูวิทย์ และคณะ. (2546). “การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยในเขต

จังหวัดขอนแก่น”. *รายงานการวิจัย*. ขอนแก่น : โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

แพรวศรี ถ้อยคา. (2558). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล

ทรายขาวอำเภอสอยดาวจังหวัดจันทบุรี. *รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมือง*

การปกครองสำหรับนักบริหารรัฐศาสตร์. กรุงเทพฯ. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

จิรายุ ททรัพย์สิน. (2554). การพัฒนาประชาธิปไตยในมิติของการปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษา : การ

ปกครองท้องถิ่นจังหวัดสุรินทร์”. *วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์*.

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศุภรัตน์ รัตนมุขย์ และ ยงยุทธ พึ่งวงศ์ญาติ. (2554). *ความสามารถในการพัฒนาประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน*

ในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : ศึกษาเฉพาะกรณีบทบาทของคณะกรรมการ

หมู่บ้าน. รายงานการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภา

ผู้แทนราษฎร.

นัยนา บารุงศิลป์. (2551). *บทบาทของคณะกรรมการชุมชนในการส่งเสริมระบอบประชาธิปไตย : ศึกษา*

กรณีคณะกรรมการชุมชนในเขตลาดพร้าวและเขตวังทองหลาง กรุงเทพมหานคร.

ณัฐจรรยา ตันนารัตน์. (2552). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ตำบล*

โพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย. การศึกษาค้นคว้าอิสระ รัฐประศาสนศาสตร์

มหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

Mancur Olson. JR. 1965). *The Logic of Collective Action*. Public goods and the Theory of

Groups Cambridge. Massachusetts: Harvard University Press, 1965.

Graham Wootton. (1970). *Interest Groups*. New Jersey: Englewood Cliff.

Best. John W. (1981). *Research in Education*. New Jersey: Prentice-Hall. Inc., 1981.